

Sloupnický

PELMEL

Ročník 15 ❄️ Prosinec 2013

Časopis obce Sloupnice

Pokud se s blížícím se Novým rokem zaobíráte myšlenkou na nějaké pěkné předsevzetí, mám pro vás dobrý tip. Začněte běhat. Je to skvělý způsob, jak si vylepšit fyzickou i duševní kondici, odplavit stres, dostat do krve endorfiny (hormony štěstí) a hovořit pro něj řada dalších faktů. Než si začnete namáhat hlavu s důvody, proč to nepůjde, zkusím vám pár argumentů vyvrátit.

Argument č. 1: V zimě se běhat nedá. Ale dá. Když jde běhat na lyžích nebo hrát hokej na rybníku, zvládne tělo i běhat. Jen je potřeba dát pozor na podklouznutí.

Argument č. 2: Už jsem na to moc starý/stará. Nejste. Je sice pravda, že člověk dosahuje vrcholu svých fyzických sil mezi 20. a 30. rokem svého života, ale výzkumy prokázaly, že u vytrvalostních běžců můžete mít v šedesáti letech stejnou výkonnost jako v devatenácti. Například známý kardiochirurg prof. Pirk ve svých pětadesáti poráží na dlouhých tratích o dvě generace mladší běžce.

Argument č. 3: Moje tělo není uzpůsobené na běhání. Rozhodně je. Existují teorie, podle kterých má člověk nejdokonalější tělo pro vytrvalostní běh mezi všemi živočichy. Nejsme silní, ani rychlí, proto, abychom v dávných dobách přežili, museli jsme být schopní uštvat zvěř dlouhým pronásledováním. Některé primitivní africké národy dodnes dokážou tímto způsobem ulovit antilopu. Máme pro běh skvělé předpoklady – potíme se, takže se naše tělo nemůže přehřát. Dokážeme dýchat nezávisle na frekvenci kroku, na rozdíl například od geparda, který se s každým skokem musí nadechnout a vydechnout. Sice umí běžet jako střela, ale dlouho to nevydrží, protože pak nedokáže zásobovat svaly kyslíkem. Máme Achillovu šlachu, která běh významně ulehčuje. Klenutá stavba našeho chodidla skvěle absorbuje nárazy a funguje jako pružina, a tak dále. Abyste se přesvědčili, že běhat může každý, jděte se někdy podívat na nějaký masový vytrvalostní závod – třeba na dubnový půlmaratón v Pardubicích. Uvidíte tam plno lidí, do kterých byste vůbec neřekli, že můžou jednadvacetkilometrovou trať zvládnout.

Argument č. 4: Sportuju rád, ale běh je pro mě utrpením. Nevěřte tomu. Pokud máte s během takovou zkušenost, nejspíš jste běželi nad své možnosti. Začněte pozvolna, třeba jen rychlou chůzí. Stačí třikrát týdně dvacet minut a za tři, čtyři týdny pocítíte výrazné zlepšení. Budete jásat, když zlehka proběhnete metou, kde jste ještě nedávno stěží popadali dech.

Argument č. 5: Nechci, aby mě u běhání někdo viděl. Hm. Taky si občas, když běžím po humnech, připadám trochu jako Pražáci z filmu Vesničko má středisková. Ale co! Děláte to pro sebe. Utečte do lesů a luk, běhat se dá i po setmění. Navíc je běhání čím dál populárnější i u nás ve Sloupnici.

Argument č. 6: Nemám dost silnou vůli. Zapojte do běhání i rodinu, přihlaste se na nějaký závod, ať máte motivaci, vsaďte se s někým, že zaběhnete určitý úsek v domluveném čase, pořídte si hyperaktivního psa a uvidíte, že nejspolehlivější způsob, jak ho utahat, je dlouhý běh... Důvodu se najde dost. Důležité je začít a vydržet první týdny.

Na závěr přidám ještě citát od Emila Zátopka: „Jestli chcete něco vyhrát, běžte sto metrů. Jestli chcete něco zažít, běžte maraton.“

P. S.: napište si Ježíškovi, aby vám pod stromeček přinesl legendární knížku Born To Run – Zrození k běhu. Při jejím čtení objevíte běžecké geny i v sobě.

Sloupnický místopis

Směrem na Řetůvku je oblast zvaná Vilámov. V dobových kronikách se psalo o „Vylámovu“, zřejmě v souvislosti s vy lámováním kamene. Kromě toho, že jsou zdejší lesy zásobárnou velmi kvalitní pitné vody, pojí se k místu i několik starých pověstí, ve kterých hraje hlavní roli jezero. Přinášíme dvě z nich, opět doslovně opsané ze staré kroniky.

O jezeru

V horní Sloupnici, v jedné chalupě bydlela rodina majíc dorostlého syna. Když mu bylo dvacet roku, matka se roznemohla a zemřela. Otec se brzy oženil a vzal si dosti mladou ženu, což syn těžce nesl chovaje se k maceše vzpurně. Ještě větší nenávisť proti nevlastní matce pojal, když zpozoroval, že se jejích rodina rozmnoží. Otec i syn pracovali ve Vylámově v kamenných lomech, hoto víc dlažice. Jednou večír, když přišli s práce domu, shledalí, že jím vrána přinesla malé děvčátko. Otec v radostí zlíbal dcerušku, ale syn jí aní nepochoval, ba bez veeře odešel lehnout. Ráno šli obá do práce; otec napře

chtěje si v kovární přiostrítí kladíva. Když odcházal syn, matka ještě spala, tu v něm ďabel zbudil zlý úmysl. Vzal novorozeně, skryl jej pod plášť, vyšel tíše ven přímo do lesa k jezeru. Na svahu nad jezerem se rozkročil chtěje děvčátko hodití do vody. V tom se pod ním utrhne břeh a skulí se do jezera sám a hned se voda za ním zavřela. Děvčátko zůstalo bez úrazu na okraji v trávě ležeti. Zatím otec s přiostrěnými kladivy pospíchal k lomu. Přijda do lesa spatří na cestě zeleného ptáka zpívajícího pojd, pojd. Tak ho zavedl pták až k jezeru, v němž mu zmízel. Údivem vzhlíží se, až uzří červenou peřinku na okraji jezera, opatrně jí zvědne a z užasnutím poznává, že to jeho dceruška. Chvatně pospíchá s ní k domovu, kde mezi tím procitnuvší matka marně dítko hledala. Aní jích nenapadlo, že by jim syn chtěl tak dcerku utratit, ač jím bylo divné, že večer nepřišel domu. Druhého dne když šel opět otec do lomu v lese na cestě seděl havran, skuhraje; krá, krá, poletuje dále až ho zase zavedl k jezeru, v němž k nemalému uleknutí našel utonulého syna. Nyní snadně si domyslel, jak se tam dceruška dostala.

O vodní panně

Jeden muzikant ze Sloupnice hral o poutě v malé Řetové, když šel k ránu z hraní domu kolem jezera zastavily ho dvě děvčata, žádajíc ho, by jím zahrál. Nedal se dlouho pobízeti, naladil housle a spustil skočnou. Jak se podivil, když spatřil na louce pod jezerem celý roj děvčat stejně oblečených v kole se točiti. Hrál jim dosti dlouho, konečně přestál a zvolal; dost mám žížen jako trám, zaplatit. Děvčata šly k němu jedna po druhý a každá mu vhodila něco do kapsy u pláště. Poděkoval a šel k domovu. Když vyšel z lesa, chtěl si počítatí mnoho-li obdržel, sáhne do kapsy a vytáhne oblázek zahodí ho, vytáhne druhý opět ho zahodí a tak zahází všechny jenom dva mu zapadlí za podšívku, ty nemohl dostatí. Když se prospal, čistil si plášť jak ustrnul, když domnělé oblázky byly dukáty. Běžel honem po cestě kudy je odhazoval, ale nenašel ani jediný. Od té doby Sloupenští muzikanti, když jdou z hraní kolem jezera, mají hlavy dolu sehnuté hledajíc pohozené oblázky.

—MŠ—

Výstavba kanalizace pokračuje

Od jara letošního roku probíhá v naší obci výstavba kanalizace. Dle projektu se má položit potrubí v délce necelých šesti kilometrů. Ke konci listopadu jsou položeny více než dvě třetiny potrubí. Pokračují práce na stavbě čističky odpadních vod v dolní části obce. Je hotov monolit na přemostění potoka a pokračuje stavba příjezdové komunikace. Každých čtrnáct dní jsou za přítomnosti vedení obce, stavebního dozoru, technika výstavby, bezpečnostní technika, zástupců VAK Vysoké Mýto a projektantů konány kontrolní dny. Zde se hodnotí, co již bylo provedeno. Dodavatel předkládá ke kontrole doklady o kvalitě díla, faktury a případné požadavky na investora. Chtěl bych poděkovat hlavnímu stavbyvedoucímu panu Martinu Šebkovi i Zdeňku Vostřelovi, že se snaží řešit problémy co možná nejdříve ke spokojenosti obce i případných stěžovatelů. Víím, že se občas objeví něco, co potřebuje čas na vyřešení. Vše je konzultováno a odsouhlaseno stavebním dozorem. Na kontrolní dny mají možnost prostřednictvím vedení obce předložit svoje námítky nebo požadavky i občané, kterých se stavba dotýká. Vše se řeší a hledají se možnosti, jak stavbu provádět ke spokojenosti obyvatel, dodavatele i investora. Nutno podotknout, že se musí v první řadě brát zřetel a plnit podmínky smlouvy s dodavatelem a s poskytovatelem dotace, kterým je Státní fond životního prostředí ČR (SFŽP). Každá změna stavby musí být s touto institucí konzultována a projednána. Jak jsem zmínil, faktury jsou kontrolovány stavebním dozorem a posléze odeslány na Fond k proplacení. Fond zašle finance do výše 82 % fakturované částky na náš účet zřízený u České národní banky, obec doplní zbývajících 18 % a do deseti dnů musí být přidělené finanční prostředky převedeny dodavateli.

Ke konci listopadu bylo vyfakturováno 32,15 milionů Kč, z toho SFŽP uhradil 24,9 mil. Kč, Pardubický kraj 3 miliony a obec ze svých zdrojů přispěla 4,2 miliony korun.

Firma OUTULNÝ, a.s. touto cestou děkuje občanům obce za toleranci při stavbě kanalizace a omlouvá se za vzniklé problémy, které vznikají v průběhu stavby. Na základě smlouvy o dílo s dodavatelem by měly být v průběhu zimních měsíců omezeny práce na stavbě kanalizace. Vše je odvislé od počasí. Práce by se neměly přerušit na stavbě čističky.

Zlepšení ovzduší v obci

V minulém čísle PELMELU jsem vás informoval o probíhající jednání o přiznání dotace na traktor a zametací stroj. V současné době již dodavatel (ZD Sloupnice) techniku předal. Až do poloviny listopadu se kvůli nestabilní politické situaci čekalo na podpis smluv ministrem životního prostředí. Nyní už jsou všechny potřebné dokumenty na Státním fondu životního prostředí (SFŽP), který dotaci poskytuje. Vzhledem k administrativním prodávám se může stát, že platba od SFŽP bude převedena až v příštím roce. Obec by tímto byla nucena zaplatit techniku ze svého rozpočtu a čekat do jara na finance od Fondu.

Hrobová místa

S posledním letošním dnem končí převážně většinu nájemců smlouva o užívání hrobového místa. Začátkem příštího roku budou dle stávajících nájemních smluv rozesílány smlouvy nové. Prosíme všechny nájemce, u kterých se změny vztahy k hrobovému místu (nový nájemce), aby tyto změny v co možná nejkratším termínu (do konce ledna 2014) nahlásili na OÚ Sloupnice paní účetní. Změnu lze nahlásit písemně, telefonicky (465 549 122) nebo na e-mail mikulecka@sloupnice.cz.

Různé

- * V minulém čísle jsme vás informovali o přípravě projektu na odvlhčení zdiva v suterénu základní školy. Z důvodu pozdního vypracování projektu byla firmám zaslána poptávka na provedení prací až v říjnu. V rámci kapacity by firmy byly ochotny práce dělat koncem listopadu nebo v prosinci. Rada s termínem nesouhlasila a akci přeložila na příští rok.
- * V letošním roce se nepodařilo získat dotace na opravu hřiště s umělým trávníkem, proto o dotaci žádáme znovu na příští rok.
- * Další žádost o dotace byla podána na Státní fond životního prostředí na odvoz biomasy. Jedná se o nový malý nákladní automobil s kontejnery, které budou rozmístěny po obci na likvidaci trávy, listí a zbytků ze zahrádek. Zjišťujeme, zda by bylo možné v rámci tohoto programu zažádat i o dotace na štěpkovač.
- * V rámci revize veřejného osvětlení byl vypracován jeho pasport. Je to k nevíře, ale v obci bylo ke konci srpna letošního roku 237 svítidel.
- * Po opravě komunikace od kina k Vlčkovu a vybudování nové komunikace propojující Hudečkovu cestu s komunikací na Netřeby zbyl firmě MERIT BAU recyklát, který nabídla obci za 80 Kč za tunu. Obec zakoupila cca 250 t na opravu komunikací v obci a na opravu lesních cest.
- * V rámci pasportu rybníků, který po nás vyžaduje odbor životního prostředí v Litomyšli, nechala obec geodeticky zaměřit rybník u Matyášových na Dolní Sloupnici, který v mapách neexistoval. V těchto místech byl značen pouze protékající potok.
- * Poplatek za odvoz a likvidaci komunálního odpadu pro příští rok zůstává stejný jako v letošním roce, to je 500 Kč na obyvatele.

Vážení spoluobčané,

je to neuvěřitelné, ale již za několik málo dní se nám opět přihlásí Vánoce a s nimi i konec roku. Roku, který je pro naši obec významný, hlavně tím, že se začala budovat kanalizace, poslední část inženýrských sítí, které do civilizovaného světa určitě patří. O tom, jak se vše rodilo, jsem vás informoval v průběhu roku. Stavba je ze dvou třetin hotova a jak bude hodnocena po celkovém dokončení, ukáže až čas. Byl bych rád, kdyby se na tuto stavbu pohlíželo nejen jako na zátěž rodinných rozpočtů, ale i jako na zkvalitnění životního prostředí a na určitý druh sejmutí povinnosti z obyvatel starat se o zařízení jímek a septiků. Chtěl bych vám všem, kterých se stavba nějakým způsobem dotkla a ještě dotkne, poděkovat za toleranci a pochopení, které s akcí máte.

Jistě jste zaznamenali, že v průběhu roku se nám opět podařilo dát novou fasádu na další dvě obecní budovy na bytový dům u kina a na mateřskou školkou. Poslední obecní budova, nepočítám-li sokolovnu, která ještě nemá nový „kabát“, je budova obecního úřadu. Snad i na ni v blízké budoucnosti dojde. V základní škole byla vyměněna podlaha v další třídě. S výměnou podlah se bude pokračovat i v příštích letech.

Vážení občané, vím, že se pro mnohé v obci nic podstatného neděje, ale věřte mi, že máme v úmyslu naši ves spravovat a zvelebovat ku prospěchu vás všech, aby se nám zde žilo co nejlépe.

Dovolu mi, abych vám s blížícím se koncem roku poděkoval za vše, co pro obec děláte a popřál vám pevné zdraví, splnění všech vašich přání a tužeb a taky trochu toho štěstí a vzájemné lidské tolerance.

JOSEF ŠKEŘÍK, STAROSTA OBCE

Polní den na Džbánovci

Dne 3. 10. 2013 se v Zemědělském družstvu Sloupnice uskutečnil II. polní předváděcí den. Součástí akce bylo mimo odborného programu a předvedení novinek obchodním partnerům zejména strojů CASE, GREAT PLAIN a oblasti navigací GPS, také přiblížit zemědělství dětem v rámci programu Zemědělského svazu ČR „Zemědělství žije!“. Pro cca 185 školáků základních škol ve Sloupnici, Řetově a Němčicích jsme zajistili autobusovou dopravu a přivezli je do mysliveckého areálu na Džbánovci. Zde pro ně byl připraven program, na kterém se podíleli kromě pracovníků ZD také studenti Střední zemědělské a veterinární školy Lanškroun.

Školáci soutěžili na několika stanovištích. Poznávali druhy obilí, čímchem obsah nádob s kejdou, naftou, hnojem a senáží, vyzkoušeli si dojení na umělém vemenu, ochutnávali a poznávali produkty z našeho řeznictví. Dále byla pro děti zajištěna prohlídka s výkladem na mléčné farmě. Každý školák dostal s balonkem i párek v rohlíku. Podle ohlasů, zájmu a spokojených úsměvů na tvářích dětí si dovolujeme hodnotit akci jako úspěšnou a doufat, že se děti dozvěděly a naučily něco nového a i v budoucnu se rádi přijdou podívat do našich provozů.

ING. JAROSLAV VAŇOUS, PŘEDSEDA DRUŽSTVA

Kam čert nemůže, nastrčí... Dovedu

Po několikaměsíční pauze se sloupnický **Dobrovolný Ochotnický VEsnický Divadelní Ansamb** opět hlásí ke slovu. Tentokrát uvádí na scénu pohádku nejen pro dospělě – **PEKLO s.r.o. aneb někdo si myslí, že čert se má**. Pokud chcete nahlédnout do „kotlů“ současného pekla, určitě neváhejte a navštivte jedno z našich představení. Nemalujte čerta na zeď, že nestiháte uklízet, kupovat vánoční dárky a péct cukroví, a dorazte do **Sokolovny ve Sloupnici**, kde vám **14. prosince od 16.00 hodin** pěkně zatopíme. Pevně doufáme, že se při této pekelně rozverně hře budete po čertech dobře bavit. A pokud by vás snad toto běsnění dostatečně neuspokojilo, bude ještě následovat pásmo písniček Jiřího Suchého, které si pro vás připravily (vesměs sloupnické) děti ze Základní umělecké školy v Dolním Újezdě. To ve vás totiž zaručeně umocní vánoční atmosféru. –TEŠ–

Novinky z rodinného centra

V podzimních měsících jsme v RC rozjeli zájmové kroužky pro předškolní a školní děti. Od listopadu byl zahájen kroužek tanečních a pohybových her pro děti od 3 do 7 let. V rámci dopoledního setkávání jsme se zaměřili na tvoření vánočních dekorací určených k prodeji na tradiční vánoční jarmark U Labutě.

Pomalu se blíží nový rok 2014 a s ním i Tříkrálová sbírka. Jejím organizátorem v naší obci je Charita Letohrad. Rádi bychom Vás poprosili o pomoc při její realizaci v naší obci. Hledáme dobrovolníky z řad dospělých i děti na vytvoření tříkrálových skupinek. Zájemci nás můžou kontaktovat na tel. čísle 731 604 601, 777 621 072 (p. Dolečková, p. Pavelková).

Program KOPRETINY v prosinci 2013

13. 12. ☉ PÁTEK

15.00–16.00: výtvarný kroužek – malé děti
16.00–17.30: výtvarný kroužek – velké děti

16. 12. ☉ PONDĚLÍ

15.15–16.15: kroužek tanečních a pohybových her

18. 12. ☉ STŘEDA

8.00–12.00: program v RC:
vyrábění: „Vánoční ozdoby z keramiky“
povídání s knížkou

19. 12. ☉ ČTVRTEK

15.30–16.30: přírodovědný kroužek

20. 12. ☉ PÁTEK

15.00–16.30: keramický kroužek

21. 12. – 5. 1.

VÁNOČNÍ PRÁZDNINY – RC ZAVŘENO

Program KOPRETINY v lednu 2014

6. 1. ☉ PONDĚLÍ

15.15–16.15: kroužek tanečních a pohybových her

8. 1. ☉ STŘEDA

8.00–12.00: program v RC:
vyrábění: „Rukavice“
povídání o vaření: „Kváskový chleba“

9. 1. ☉ ČTVRTEK

15.30–16.30: přírodovědný kroužek

10. 1. ☉ PÁTEK

15.00–16.00: výtvarný kroužek – malé děti, velké děti

13. 1. ☉ PONDĚLÍ

15.15–16.15: kroužek tanečních a pohybových her

15. 1. ☉ STŘEDA

8.00–12.00: program v RC:
vyrábění: „Sněhuláček“
povídání o zvířátkách: „V lese“

16. 1. ☉ ČTVRTEK

15.30–16.30: přírodovědný kroužek

17. 1. ☉ PÁTEK

15.00–16.30: keramický kroužek

20. 1. ☉ PONDĚLÍ

15.15–16.15: kroužek tanečních a pohybových her

22. 1. ☉ STŘEDA

8.00–12.00: program v RC:
vyrábění: „Malování rýží“
povídání s knížkou

23. 1. ☉ ČTVRTEK

15.30–16.30: přírodovědný kroužek

24. 1. ☉ PÁTEK

15.00–16.30: výtvarný kroužek – malé děti, velké děti

27. 1. ☉ PONDĚLÍ

15.15–16.15: kroužek tanečních a pohybových her

29. 1. ☉ STŘEDA

8.00–12.00: program v RC:
vyrábění: „Krmítko pro ptáčky“

30. 1. ☉ ČTVRTEK

15.30–16.30: přírodovědný kroužek

31. 1. ☉ PÁTEK

POLOLETNÍ PRÁZDNINY – RC ZAVŘENO

**S přáním krásného adventu
za RC Kopretina Marcela Pavelková
a Helena Dolečková.**

Turistické bilancování

Blíží se konec roku a tak bych Vás chtěl stručně seznámit se současným stavem Klubu českých turistů ve Sloupnici, jeho činností v roce 2013 a akcemi plánovanými na následující rok 2014.

Náš klub má v současnosti 43 členů, věkový průměr je 56 let. Nejmladšímu členovi je 27 let a nejstaršímu 81 let. V tomto roce náš klub uspořádal tyto akce:

23. března – vypraven autobus na zahájení turistické sezóny Pardubického kraje v Holicích

8. května – 39. ročník Pochodu sloupenskými lesy s rekordní účastí 1288 účastníků

18. května – jednodenní autobusový výlet pro seniory

16. června – přátelské setkání turistů a lidí dobré vůle v lesích u sv. Antoníčka (ve spolupráci s Obcí Sloupnice)

21.–23. června – třídní zájezd do Českosaského Švýcarska

18. srpna – cyklovýlet Zámrsk, Vraclav

14.–15. září – dvoudenní zájezd do Jeseňníku

25. listopadu – podzimní vycházka lesy sv. Antoníčka

27. prosince – tajný pochod

V roce 2014 je naší hlavní akcí jubilejní 40. ročník Pochodu sloupenskými lesy, ale samozřejmě pro Vás připravujeme i další akce, mezi kterými nebudou chybět jednodenní, dvoudenní a třídní zájezdy, tradiční akce jako je Přátelské posezení lidí dobré vůle v lesích U sv. Antoníčka, cyklovýlet, a tajný pochod.

Na závěr bych chtěl poděkovat všem členům KČT Sloupnice, kteří se na uspořádání výše uvedených akcí v roce 2013 podíleli, všem dalším, kteří nám pomáhali při Pochodu sloupenskými lesy a všem sponzorům, kteří nás finančně podporují. Do nového roku Vám jménem našeho klubu přeji hlavně zdraví, mnoho úspěchů v životě a méně stresu.

ZA KČT SLOUPNICE PAVEL HAVLÍČEK

Sbor Českobratrské církve evangelické
ve Sloupnici Vás srdečně zve na

ADVENTNÍ KONCERT

ČINKUJÍ: IVETA BENEŠOVÁ - VARHANY A ZPĚV
SBOR PANÍ A DÍVEK Z LITOMYSLE
HANA VANÍŠOVÁ - SBORMISTRYNĚ

NA PROGRAMU: J. K. KUCHAR FANTAZIE
C. CACCINI AVE MARIA
I. BENEŠOVÁ TOCCATA
KOLEDY Z EVROPSKÝCH ZEMÍ
A. MICHNA VÁNOČNÍ MUZIKA

Koncert se koná **15. prosince 2013**
v **15:00 hod.** v evangelickém kostele
ve Sloupnici.

Plesová sezóna 2014 v sokolovně

- 18. 1. Myslivecký ples (Betl Band)
- 25. 1. Hasičský bál (ZIPS)
- 22. 2. Diskoples
- 1. 3. Divadelní bál
(Uši music band Hradec Králové)

Adventní a vánoční bohoslužby v evangelickém sboru

15. prosince 2013

III. adventní neděle

V 9 hodin dětská vánoční slavnost v kostele

V 15 hodin adventní koncert v kostele

Sbor paní a dívek z Litomyšle,
Iveta Benešová – varhany a zpěv

22. prosince 2013

IV. adventní neděle

V 9 hodin bohoslužby na faře

25. prosince 2013

Narození Páně – I. svátek vánoční

V 9 hodin bohoslužby s Večeří Páně v kostele

26. prosince 2013

II. svátek vánoční

V 9 hodin bohoslužby na faře

29. prosince 2013

Neděle po narození Páně

V 9 hodin bohoslužby na faře

31. prosince 2013

Konec občanského roku

V 9 hodin bohoslužby na faře

1. ledna 2014

Nový rok

V 9 hodin bohoslužby s Večeří Páně na faře

Hola, hola, Schola volá...

Kulturní komise ve Sloupnici Vás zve na **vánoční koncert**, který si pro vás tentokrát připravila Schola z Litomyšle. Na chvíli se v předvánočních shonu za-
stavte a přijďte se **22. prosince 2013** ztížit do katolického kostela ve Sloupnici. Vystoupení začíná v **15.00 hodin**.

Půjdeme spolu do Betléma

A aby těch vánočních kulturních akcí pro vás nebylo málo, Kulturní komise ve Sloupnici si vás také dovoluje srdečně pozvat na již tradiční **živý betlém**. Zaposlouchat se do písniček, které si pro vás připravily děti ze Základní školy ze Sloupnice a ze Základní umělecké školy z Dolního Újezda, popít svařené víno či čaj nebo si popovídat s přáteli můžete **25. prosince 2013** v areálu Na Mlejnici. Program začíná **od 16 hodin**.

Pletení košíků bude!

Všem zájemcům oznamuji, že 1. lekce bude v hospůdce U Studánky **30. ledna 2014 v 18.00 hodin**. Vezměte s sebou tužku a papír. Přihlášky zasílejte na stamic@email.cz nebo SMS na tel. č. 721 877 958.

Na košíkáře se těší Slávek Mikulecký.

Lidé by si měli vážit kamenných staveb

Každoročně navštívíme alespoň jednu akci, která se koná v areálu Na Mlejnici. Rádi se tam bavíme, popijíme s přáteli a bereme tuto jedinečnou stavbu jako neoddělitelnou součást naší rodné vsi. Málo z nás už si ale uvědomí, kolik lidského úsilí a dřiny se skrývá za touto stavbou. Proto bych v následujícím rozhovoru ráda vyzdvihla výraznou osobnost naší vesnice, Jiřího Černého – strůjce myšlenky postavit ve Sloupnici tuto výjimečnou budovu a také hlavního realizátora stavby, který amfiteátr postavil takřikajíc vlastníma rukama, protože si chtěl splnit jeden dávný sen...

☉ **Na úvod našeho rozhovoru bych se Vás ráda zeptala, jak jste se k práci s kamenem vlastně dostal?**

Postupně, jak šel čas, jsme získávali s rodninou firmou Černý a spol., kde pracuji, různé stavební příležitosti. Začínali jsme dělat kamenné ploty a zídky. Potom jsem začal stavět areál Na Mlejnici, protože jsem chtěl postavit takovou budovu, která by zapadla do obce. Tedy takovou, jaké se stavěly dříve, z místního kamene. To byla první větší akce, kde jsem ten kámen použil. A od té doby s kamenem dělám dost často.

☉ **Zajímalo by mě, proč jste si zvolil právě kámen jako ten „pravý“ materiál pro vás. Čím vás tak zaujal?**

Je to tradiční materiál, který se zde používal odpradáвна. Hlavním důvodem je, že opuka je místní, nemusí se odkud zdaleka dovážet. Tento kraj je vyhlášený opukovými statky a stodolami. V České republice je to poměrně ojedinělé – jediné zde se totiž nachází opuka, která se dá pro tyto účely zpracovávat. Mě to velmi zaujalo, začal jsem tyto kamenné stavby vyhledávat a pozoroval jsem, jak to ti staří mistři dělali, a podle toho jsem začal tu tradici opět obnovovat.

☉ **Mohl byste nám ve stručnosti celý proces práce popsat?**

Nejprve musíte mít kámen. Ten se používá buď ze starých zdí, nebo se opracovává z lomů. Na práci je třeba zvláštní nářadí, se kterým byl hlavně ze začátku problém, neměl jsem totiž kováře, který by byl schopný mi nářadí vytvořit. Dnes už ale všechno potřebné mám. Kámen se musí opracovat tak, aby jeho čelní strana vytvářela rovnou plochu a spáry mezi jednotlivými kameny byly co nejmenší. Je to těžká práce, každý u toho nevydrží, musí to člověka zkrátka bavit.

☉ **Co všechno už jste z kamene tvořil?**

Různé ploty, opěrné zdi, komín, scho-diště, krby, klenby, vinárnu... V současné době stavím celý klenutý sklep, takže práce je docela dost a jsem za to rád. Práce s kamenem mě velmi baví, a i když je to těžké, výsledek veškerou námahu vyváží.

☉ **Zaslechla jsem, že si vás vybrali pro renovaci romantizující groty v zámeč-**

kých zahradách v Litomyšli. Mohl byste nám to přiblížit?

Ano, vybrali. Někaké jméno už v tomto kraji mám, takže mě oslovili, jestli bych grotu postavil. Toto dílo z opuky není, je z valounů z řeky. Původní grotta, která stála na tom stejném místě, byla již ve špatném stavu, takže musela být rozebrána. Některé kameny ze staré grotty jsme použili a zbytek dovezli ze Špindlerova Mlýna.

Podílel jste se na renovaci nebo stavbě něčeho podobně významného?

Vlastně jsem se neúčastnil ničeho podobného. Ale mezi takové významnější práce patří vinárna v restauraci a penzionu Mandl. Zajímavé je, že jsem si ji sám mohl i navrhnout, za což jsem byl vděčný. Dále jsem dělal kamenný oltář do kaple katolické fary ve Sloupnici a již zmíněný areál Na Mlejnici. Jinak často po okolí stavím kamenné ploty a zídky, obložení, schody, krby, které si také navrhuji. Krby jsou sice jednodušší, protože toho kamene tam není tolik, ale na druhou stranu musí být funkční a musí vypadat esteticky. To mě rovněž naplňuje, když si to mohu navrhnout, postavit a ono v tom potom hoří (SMĚJE SE).

Upřímně, kromě vás neznám žádného kameníka. Máte ponětí, kolik kameníků může být v České republice?

Dnes se hodně firem k tomuto materiálu opět vrací, protože je v určitém směru nenahraditelný. Náhražky kamene nejsou to

pravé – poptávka po této práci opět stoupá. Takže kameníci jsou, ale těch dobrých, kteří to dělají, jak by se to mělo dělat, příliš mnoho není.

Jaké předpoklady člověk musí mít pro to, aby se stal kameníkem?

Prvním předpokladem je, že ho práce baví. Protože je to velmi těžké, člověk musí být rovněž fyzicky zdatný. A také musí mít talent, práce vyžaduje invenci, kreativitu a tak dále.

Mohla by se kamenictví věnovat i žena? Znáte někoho takového?

Záleží, s jakým materiálem pracuje. Dovedu si to představit s pískovcem. Těžké bloky nebo něco podobného, to ne, to by žena asi fyzicky nezvládla.

Archeologové celého světa se neustále potýkají s otázkou, jak dokázali lidé na úrovni doby kamenné, kteří neznali kolo, jeřáby ani kladkostroje pro zvedání těžkých nákladů, vybudovat tak obrovské a architektonicky dokonalé dílo, jakým jsou egyptské pyramidy. Co si o tom jako kameník myslíte? Je v lidských silách hnout několika tunovou masou kamene bez pomoci složitých strojů?

Oni to dříve uměli. Jednak jich bylo hodně, jednak znali ty figle, jak si s tím poradit. Takže věřím, že s tím skutečně vlastní silou s pomocí lehkých nástrojů pohnout mohli. Akorát my to dnes neumíme, a tak nám to připadá neuvěřitelné.

Chtěl byste na závěr čtenářům Pelmela něco vzkázat?

Lidé by si měli vážit kamenných stodol, protože v nich je vloženo mnoho úsilí. Ten kámen nic nevyváží, je to přírodní materiál, který je stále pěkný, i když je sto let starý. Spousta stodol se zbouralo, starý opracovaný kámen se většinou použil do základů či vyvezl do dolců, jako například z bývalé hospody u Vašinů. To jsou nenávratné škody. Pevně věřím, že dnes už se na to lidé dívají jinak. Například ve Francii si tu tradici mnohem lépe chrání, a když tam člověk přijede, vidí, že se toho dochovalo mnohem víc. Díky za to, že se k tradicím v poslední době zase vracíme...

Panu Černému moc děkuji za rozhovor a přeji mu hodně štěstí při realizaci dalších (nejen) kamenných staveb.

-TEŠ-

Umělá, jeskyně jako romantizující prvek v zahradě

Česko-kanadské vzpomínání

Na světě pár měsíců, přivezli mě rodiče v roce 1935 do Sloupnice, kam byl můj otec poslán služebně podnikem Východočeské elektrárny. Začínala velká událost elektrifikace celé obce, což se protáhlo na několik let – pracovalo se totiž převážně jen v letních měsících, kdy počasí bylo příznivé. Dělníci (my jsme jim říkali montéři) pocházeli z různých obcí a zůstávali ubytovaní přes týden ve Sloupnici, na sobotu a neděli odjížděli pak do svých domovů. Moje vzpomínky jsou z večerních vyprávění mého otce a také z každodenního kontaktu s dělníky. Stavovali se u nás každé ráno před začátkem práce, hovořili o různých pracovních detailech, popíjeli kávu a já jsem se pletla mezi nimi. Tenkrát to byla ale káva převážně z praženého žita anebo nějaké podobné náhrady. Pravá káva byla dost vzácná a také drahá.

Bydleli jsme v domě s velkým dvorem v Horní Sloupnici (tehdy čp. 23). Tam byly složeny dřevěné sloupy pro rozvod elektrického vedení, další potřebný materiál byl uložen ve skladu uvnitř domu, kde byla kancelář

s telefonem. Tato místnost měla velké okno s výhledem, pro mě jakoby do nekonečna, dlouhé lány polí a za nimi někde v dálce se modral les. Nezapomenutelné jsou vzpomínky na ta krásná pole, lesy, různá zákoutí. Po skončení druhé světové války byl můj otec služebně přeložen, tentokrát do Lito-myšle, a tak jsme se asi po jedenácti letech opět stěhovali. Byl konec války a začátek nadějí, válkou utlumený život se začínal probouzet, radost a energie a chuť do podnikání byly viditelné všude. Politické změny, které potom přišly, změnily docela naděje a myšlení, mnoho lidí se dostávalo do různých problémů a situací, s údivem a strachem sledovali nepochopitelné události. Československá republika se stala státem socialistickým, došlo k omezování svobody ve veřejném i soukromém životě. V té době spousta lidí odjížděla ze země, aby se již nikdy nevrátili, odchod byl ale spojen s velkými problémy.

Léta ubíhala. V roce 1968 jsme já, manžel a syn odjeli na dovolenou do Rakouska, byla to jakási náhoda spojená se štěstím. Na zá-

kladě písemného pozvání od manžellových příbuzných jsme mohli požádat o výjezdní doložky k pasu a čekat, jak to dopadne. V té době totiž bez oficiálního pozvání nikdo nemohl vycestovat do nesocialistických států, anebo, jak se tehdy říkalo, za železnou oponu.

A tak jsme najednou byli ve Vídni. Ova-nula nás svoboda, volnost, všude veselí lidí a hojnost všeho. Naše zásoby českých peněz sice na tu hojnost nestačily, ale byli jsme dobře zaopatřeni od štědrých příbuzných a ostatní jsme jenom obdivovali z dálky, procházeli se Vídni a jedli banány, které pro nás tenkrát byly velice vzácné. Mohli jsme si ale dovolit jen ty z výprodeje, většinou prodávané rozkrájené na půlky.

No a pak nás napadlo nevracet se domů. Zpočátku to byl spíše nápad pro zábavu. Získávali jsme nejprve informace, jak to všechno chodí, která země je ochotná vzít emigranty a za jakých podmínek, a navštívili jsme některá velvyslanectví. Všude jsme se setkávali s krajany, bylo nás tenkrát ve Vídni spousta. Hodně lidí, kteří nechtěli

dlouho čekat na vyřízení, odjíždělo do USA. Spojené státy byly ale v té době zapletené s Vietnamem a nikdo nevěděl, jak se tyto události budou vyvíjet a na jak dlouho. Rakousko v té době se chovalo k emigrantům dobře, čekání na odlet do Kanady jsme prožívali v příjemném hotelu se vším zaopatřením, na což ale již přispívala Kanada. My jsme byli potom po začlenění do práce povinni určitou finanční část v budoucnu uhradit.

Letadlo, které nás asi po dvou týdnech odváželo z Rakouska, bylo zaplněno českými emigranty, všichni měli báječnou náladu, i když nikdo nevěděl, co ho vlastně čeká. Po přistání v Kanadě šly události rychle po sobě. Čekalo se, kde bude náš domov. Na vlastní přání se mnoho nehledělo a myslím, že nikdo z nás ani neměl přesnou představu. Byli jsme rozmístěni do různých míst Kanady, naše rodina se dostala do Calgary v provincii Alberta.

Nasedli jsme do vlaku a cestovali z Toronta až na západ. Vlak byl něco jako osobák, projížděl různě se měnící krajinou ne zrovna leteckou rychlostí, měli jsme dost času vidět a divit se. Musím říci, že mnoho neodpovídalo našim představám.

V Calgary na nás již čekali lidé z emigračního úřadu, byli jsme prozatímně ubytováni, dostali potřebné informace a velice brzo jsme nastoupili do zaměstnání. Syn se dobře zapojil ve škole, problémy s angličtinou sice byly, ale nějak jsme to překo-

nali dosti rychle. Nejdůležitější problémy byly vyřešeny, chyběl nám sice český chléb, housky a rohlíky, ale byla zde obrovská nabídka zeleniny, ovoce, masa, různých druhů ryb a všelijakých nám neznámých jídel, a tak jsme se snažili převychovat a život plynul docela dobře, i když vzpomínky na domov někdy bolely.

Asi po čtyřech letech jsme se přestěhovali do Toronta, manžel začal podnikat, syn nastoupil na univerzitu a my jsme doopravdy začali splývat se zdejším životem, vzpomínky na domov se ale nikdy nedají vymazat. Sledujeme všechno české – zprávy na internetu, kupujeme české filmy, knihy, kalendáře a cokoli českého objevíme. Český obchod s potravinami se bohužel v našem okolí neobjevil, i když v některých kanadských městech takové obchody jsou. V Torontu bývala malá česká prodejna, ale po změně majitele je to spíš jídelna s mezinárodním zaměřením.

V mnoha městech po celé Kanadě pracují obětavé české spolky, vydávají noviny s obsáhlými informacemi o událostech u nás doma, nabízejí vyučování češtiny pro nejmenší děti, aby nezapomněly rodný jazyk, a dozvídáme se o různých událostech v českých komunitách z celé Kanady. Český spolek v Torontu vlastní velký pozemek, kde je příjemná restaurace s výhradně českým jídelníčkem, byty k pronajmutí, ve městě máme kostel sv. Václava a ještě jednu ma-

lou restauraci nedávno otevřenou na kraji města. Všechny české svátky slavíme v některém uvedeném místě, velmi oblíbená je dětská nadílka na Mikuláše.

V Kanadě jsou lidé z celého světa a všichni jsou v kontaktu se svou rodnou zemí, mají své spolky, scházejí se, doma vaří oblíbená jídla, dodržují své tradice a zvyky. Zdejší trh je absolutně mezinárodní a nabízí všechno možné téměř odevšud, ve velkém jsou zastoupeny produkty moře. Naše typická česká jídla se nenajdou, ale když trochu slevím, tak polská i německá nabídka je fajn.

Mám bratra v Litomyšli a ten často jezdivá do Sloupnice, kupuje zde brambory, nějaký alkohol a uzeniny. Jeho chvála na sloupnické párky je veliká, vysvětluje mi chuť a kvalitu tak dokonale, že dostávám na ně okamžitě neovladatelnou chuť.

Vzpomínám často. Pozdravuji Vás všechny a přeji celé obci stálou prosperitu.

Ola Musilová–Nejedlá

**ZÁŘÍ
ŘÍJEN
2013**

Společenská kronika

NAROZENÍ

Jáchym Sedlák
Jan Kuchta

ŽIVOTNÍ JUBILEA ZÁŘÍ 2013

70 let
Jarmila Božáková
Milena Holubová

87 let
Marta Řádková
Eliška Bartoňová

89 let
Anna Gregorová

ŽIVOTNÍ JUBILEA ŘÍJEN 2013

70 let
Jindřich Král
Věra Urbanová

75 let
Miloslav Novák

80 let
Danuška Dvořáková

87 let
Miloslav Hájek

89 let
Růžena Kárská

90 let
Emilie Michlová

93 let
Marie Kolerusová

102 let
Jaroslav Marek

ÚMRTÍ

Rozloučili jsme se se zemřelými spoluobčany:

Václavem Novotným
Marií Boukalovou
Alenou Doubravovou

MILADA LIMBERSKÁ, MATRIKÁŘKA

Vítání občánků.

Zlatou svatbu – 50 let společného života oslavili manželé **Josef a Marie Burešovi**.

Agentura DUCK PRESS
přináší další horké novinky
ze Sloupnice.

Nová vyhláška zamezí pobíhání psů

Neustávající pobíhání psů po vsi, neřídka doprovázené agresivními výpady proti náhodným kolemjdoucím, přimělo sloupnickou radnici k razantnímu řešení. Zastupitelstvo na časté stížnosti obyvatel, kteří mnohdy utíkají před dotírajícím psem přímo do starostovy kanceláře, zareagovalo novou vyhláškou. Podle ní bude každý toulavý pes odchycen a jeho majitel posléze uhradí vynaložené náklady. „Pokud toto první varování nepomůže a majitelé nezabrání svým miláčkům v opakovaných výletech po obci, přistoupíme ke kastraci, aby se takoví nepoučitelní jedinci alespoň dále nerozmnožovali,”

objasňuje jeden z radních. Na otázku, zda nepoučitelnými jedinci myslí psy, či jejich pány, zazněla jen strohá odpověď. „Bez komentáře!”

Silvestr 2013

Sloupnice usiluje o titul Vesnice roku

Po úspěších sousedních Českých Heřmanic i nedalekého Dolního Újezda v soutěži Vesnice roku, se i Sloupnice na Litomyšlsku rozhodla ucházet o tento prestižní titul. „Myslím, že je to skvělý způsob, jak stmelit místní občany a zároveň pomoci zlepšit vzhled vesnice,” vysvětluje motivy přihlášení do soutěže člen místní kulturní komise Martin Škeřík. A čím hodlají ve Sloupnici zaujmout odbornou porotu? „Víme, že porotci se hodně zaměřují na zeleň v obci, proto jsme rozhodli, že den před návštěvou komise si každý občan důsledně upraví svůj trávník. Provedli jsme test u jedné z novostaveb (viz foto) a výsledek, myslím, stojí za to. Občany určitě potěší, že si barvu budou moci vyzvednout na obecním úřadě zcela zdarma,” prozrazuje Škeřík plány a dodává, že hlavním trumfem bude v rekordním čase zhotovená kanalizace, kterou občané dokončí v rámci dávno osvědčené akce „Z”.

pf2014

**Redaktoři Sloupnického Pelmelu
přebrahi v maďarském Piszálkováhu
novinářské ocenění ZLATÁ KACHNA
v kategorii „nejserióznější redakce“.**

Uzávěrka příštího čísla Sloupnického PELMELU je 20. ledna 2014.

Další číslo Sloupnického PELMELU vyjde 7. února 2014.

**Příspěvky, připomínky a dotazy
zasílejte na adresu**

pemel@sloupnice.cz

Sloupnický PELMEL je časopis obce Sloupnice. Vychází šestkrát ročně. Vydání 6. čísla 15. ročníku – 13. prosince 2013.
Místo vydání – Sloupnice 196, IČ: 038 130. Registrováno referátem kultury Okresního úřadu Ústí nad Orlicí pod reg. č. 10/1991.
Náklad 350 výtisků. Cena 5 Kč.

Redakce: Martin Škeřík, Tereza Štochlová
Grafická úprava a sazba: Petr Bartoň, clam
Tisk: Tiskárna Osík